

Prager deutsche Literatur

1. Fritz Mauthner: Ein Abend im Irrenhause 1914
2. Gustav Meyrink: Golem 1915
3. Paul Leppin: Das Gespenst der Judenstadt 1914
4. Alfred Kubin : Die andere Seite 1909
5. Viktor Hadwiger: Der Sarg des Riesen 1911
6. Max Brod: Das tschechisches Dienstmädchen 1909
7. Oskar Baum: Die Welt im Dunkeln 1909
8. Ludwig Winder: Der Turnlehrer Pravda 1923
9. Ernst Weiß: Franta Zlin 1919
10. Hans Natonek: Wahnsinnig 1920
11. Hermann Ungar: Die Brüder, Der Bankbeamte 1922 bzw. 1924
12. Walter Seidl: Die Kobelinsenschlacht 1936
13. Hermann Grab: Stadtpark 1935

In Prag, wo sie besonders begabt sind und wo jeder, der mit einem aufgewachsen ist, welcher dichtet, auch dichtet und der Kindheitsvirtuose Werfel alle befruchtet, so daß sich dort die Lyriker wie die Bisamratten (Karl Kraus, Die Fackel, Nr. 398, 21.4.1914)

Joseph Peter Stern, Über Prager deutsche Literatur, Tokyo 1990

67

die literarische Praxis der Spiritualisierung und Dämonisierung des Fremden. Das Fremde – ob nun deutschen oder tschechischen oder jüdischen Ursprungs – wird auf dem Umweg über das Dämonische literarisch verfügbar: dies, so glaube ich, ist der bestimmende und für die Prager dt. Literatur charakteristische Prozeß

68

outriierte Erzählweise Meyrinks: Kapitel: Spuk, Licht, Not, Angst, Trieb, Weib, List, Qual
Meyrinks manichäische Erzählung - Johnson (Markioniten aus Prag)

Kafkas Das Stadtwappen:

Sehnsucht nach einem prophezeiten Tag, an welchem die Stadt von einer Riesenfaust in fünf kurz aufeinanderfolgenden Schlägen zerschmettert werden wird. Deshalb hat auch die Stadt die Faust im Wappen.

Mastgog - Geheimniskrämer

Eros bricht die Stacheln des Fremden in Perutz' *Nachts unter er steinernen Brücke* (Esther, die Frau des Mordechai Meisl), 1953

subalterne und komischen Figuren tragen tschechische Namen

Apokryp: Du Maxl, verbrenn dafür lieber deine eigenen Sachen

Šalda schrieb 1918 anlässlich der tschechischen Übersetzung von Max Brods Roman *Tycho de Brahes Weg zu Gott*:

V Praze není německé literatury, avšak jest zde několik německých literátů, týmž právem nebo touž náhodou, jako jich žilo nebo žije donedávna několik v Pešti. Literatura jest totiž něco jiného a něco více než skupina literátů, byť sebepočetnější, žijící v některém území nebo v některém městě; literatura jest vyšší útvar, odpovídajíc svým životem zákonnou odpovědí

národním celku, asi tak, jako květ odpovídá stromu. A toho nemůže ovšem býti pro Němce v Praze, ba ani ne v Čechách; není zde vůbec jejich stromu sahajícího svými kořeny do tmy věků, do prsti minulých státně národních dějin; není zde národa připoutaného osudným a jedinečným poutem k této půdě. ... Jsou zde buď kolonisty - ale kolonisté, řekl vtipný člověk, nemají literatury, mají jen noviny - , buď, pokud jsou opravdu básníky nebo umělci, exotickou rostlinou, zanesenou sem větrem náhody a rozmarem soukromého určení.